INCZE LÁSZLÓ SZÜLETÉSÉNEK KILENCVENEDIK, AZ ÁLTALA LÉTREHOZOTT INTÉZMÉNY ÖTVENEDIK ÉVFORDULÓJÁT ÜNNEPELTÉK

Fél évszázados a kézdivásárhelyi céhtörténeti múzeum

A kézdivásárhelyi Incze László Céhtörténeti Múzeum alapításának 50. évfordulójára emlékeztek a hétvégén muzeológusok, művészettörténészek, a céhes város vezetői.

» BÍRÓ BLANKA

Dimény Attila múzeumvezető (balra) közéleti személyiségek körében beszélt az 50 éves intézményről

JÁNOSFOTÓ/GÁLY

Ünnepi rendezvénnyel emlékeztek szombaton a kézdivásárhelyi Incze László Céhtörténeti Múzeum alapításának 50. évfordulójára, és alapító névadójára, Incze László pedagógusra. A muzeológusok, művészettörténészek felidézték, a céhes városban már 1876-ban próbálkoztak a múzeumalapítással, a gyűjtemény azonban Sepsiszentgyörgyre került. Balázs Márton tanár 1894 és 1905 között 12 ezer tárgyat gyűjtött össze egy múzeum reményében. Később 1932-ben dr. Ikafalvi Dienes Ödön kézdivásárhelyi ügyvéd tizennyolc évnyi gyűjtőmunkával hozta létre és nyitotta meg az Erzsébet Árvaleány-nevelő Intézet emeletén az első „teremmúzeumot". Aztán 1969-ben Gábor Áron halálának 120. évfordulója alkalmából, az egykori ágyúöntő műhely telkén álló Turóczi-ház két termében állandó kiállítást nyitottak. Ez a két tárlat a mai múzeum alapja és innen számolják a céhtörténeti múzeum megalakulását. Az ötven évvel ezelőtt létrehozott intézmény célja már kezdettől az volt, hogy bemutassa a helyi kézművesség emlékanyagát, ápolja és kutassa a polgári kultúrát és az épített örökséget, valamint megőrizze az 1848–49-es forradalom és szabadságharc szellemiségét és emlékhelyeit. Különösen népszerű és egyedülállóan gazdag a babaméretű népviseleti gyűjteménye. „Három esemény miatt gyűltünk össze: ötven éve működik ebben a formában a kézdivásárhelyi céhtörténeti múzeum, most van Incze László születésének 90. évfordulója, és végül, mi, akik szeretjük ezt a várost, ezt a múzeumot, a találkozás öröme miatt is szívesen összegyűltünk" – mondta a szombati rendezvényen Tamás Sándor, a Kovászna Megyei Tanács elnöke. Bokor Tibor, Kézdivásárhely polgármestere örömmel és büszkeséggel nyugtázta, hogy olyan várost vezethet, ahol Gábor Áron harcolt, ahol neves kultúr- és közéleti személyiségek születtek, ahol soha nem feledhető alkotók dolgoztak, ahol olyan fiatalok élnek, akik munkájuk révén a város hírnevét öregbítik.

» A múzeum célja, hogy bemutassa a helyi kézművesség emlékanyagát, ápolja és kutassa a polgári kultúrát és az épített örökséget.

Vargha Mihály, a Székely Nemzeti Múzeum igazgatója arról beszélt, hogy míg más megyékben a múzeumhálózatok szétestek, addig Kovászna megyében még mindig együtt vannak és ez így is marad. Haszmann Pál muzeológus Incze László első alkalmazottjaként vett részt a céhtörténeti múzeum szervezésében és létrehozásában. Felidézte, Incze László nagy munkabírású ember volt, aki reggeltől estig képes volt dolgozni a múzeumban, aki minden nap munka után számba vette az aznapi történéseket és pontosan megtervezte, hogy másnap mit fog tenni. „Incze László rendkívül jól kommunikált az emberekkel, ezért jól tudott gyűjteni. Abban az időben országos híre volt, hogy a kézdivásárhelyi emberek önként adnak be emléktárgyakat a múzeumba" – fogalmazott Jánó Mihály művészettörténész. Az ünnepi rendezvényen Fekete Vince költő, jövő év októberében megjelenő Vargaváros című kötetének Profilkép című versét olvasta fel. Az esemény házigazdája Dimény Attila néprajzos-muzeológus, a céhtörténeti múzeum vezetője volt.

Mágnás Miska a csíkszeredai színpadon

» KRÓNIKA

A Csíki Játékszín december 21-én mutatja be az idény következő darabját, Szirmai Albert–Bakonyi Károly–Gábor Andor: Mágnás Miska című operettjét. A szerkesztőségünkhöz eljuttatott színházi közlemény szerint Mágnás Miska története egy letűnt kor abszurditásig fajuló társadalmi különbségeit teszi nevetségessé, melyben egy egyszerű lovász minden különösebb nehézség nélkül, nemeseket megtévesztő hitelességgel tigrisvadász grófnak adja ki magát. A színdarabban Baracs István vasúti mérnök érdekellentétbe kerül a közeli nemesi birtokon élő Korláthy gróffal, aki józan eszének ellentmondó, rangjánál fogva mégis jogosnak hitt igényt formál a falu számára épülő vasútra. Baracs és Korláthy grófkisasszony egymásba szeretnek, ám a körülmények miatt áthidalhatatlannak tűnő szakadék tátong közöttük, melyet a gróffal való ellentét csak súlyosbít. A szerepjáték egyszerűbb mint gondolnánk. A látszat győz, az igazi tigrisvadász érkezéséig. A lelepleződés és a botrány – ahogyan a szerencsés befejezés is – elkerülhetetlen. A darabot Kányádi Szilárd rendezte.

» A darabban a a lelepleződés és a botrány elkerülhetetlen.

A Mágnás Miskát két évvel ezelőtt a kolozsvári operában láthatta a közönség Béres László rendezésében

FACEBOOK.COM/ KOLOZSVÁRI MAGYAR OPERA

Az előadást december 23-án megismétlik, amire érvényes a Prospero bérlet. A csíki társulat december 30-án a Mágnás Miska című operettel búcsúztatja az óévet. Minden alkalommal 19 órai kezdettel tekinthetik meg az érdeklődők a produkciót. A bérletes előadások mindegyikére lehet jegyet váltani, a fennmaradó helyek függvényében. Jegyvásárlásra online a www.bilete.ro/magnas-miska oldalon van lehetőség, valamint személyesen a Csíki Mozi jegypénztárában munkanapokon 9–18 óra között, illetve előadások előtt egy órával a teátrum jegypénztárában.

Torockói viseletet bemutató könyv

Egy isten, két napfelkelte, három emberöltő címmel jelent meg a torockói viseletet bemutató kötet, amelyet Kovács Sándor egyháztörténész Torockó nagyjairól szóló rendhagyó történelemórájának keretében mutattak be a hétvégén a Fehér megyei Torockón, a Duna-házban. A Torockói Íjász Szer gondozásában megjelent hiánypótló kiadvány értékes leírásokkal és gazdag fotóanyaggal követi a torockói viselet kialakulását és évszázados átalakulását, külön ismertetve annak minden egyes viseletdarabját – közölte az MTI.

Torockó gazdasági fejlődésének tetőpontja, aranykora a 19. század közepére tehető, ugyanis ekkor érte el a kitermelt vasérc mennyisége a legmagasabb fokát. Az ennek köszönhető jó anyagi helyzet és életszínvonal tette lehetővé egy olyan viselet kialakulását, amely anyagában és formájában leginkább a városi-nemesi öltözethez áll közelebb, mint környezetének egyszerűbb paraszti viseletéhez. A kiadvány mellékletében több száz, eddig kiadatlan archív fotó szerepel, amely korosztályonként, alkalmanként és korszakonként eleveníti meg a különleges torockói viseletet. A kötetet Csécs Márton Lőrinc, Torockó unitárius lelkésze és a szerző, Fodor Attila néprajzkutató, muzeológus ismertette. *(Hírösszefoglaló)*